

PROFVNDISSIMVM

OMNIGENÆ LITTERATURÆ FLVMEN, DE loco voluptatis Virginis Redemptricis Matris egrediens, in Capitaque quatuor diffusum, vniuersam, fecundissimamque Proceram Sacratæ Theologiæ Murciensis declamatae per orbem Regionis rationali terram perlustrans, claris, iustis, salutiferisque Angelici Thomæ fluentibus irrigans, Magnique Augustini Parentis, aliorumque Ecclesiæ Doctorem Sacros eloquentie titulos Sacratæ Divini Verbi præconibus dulcissimo strepitu crumpans. Odoratissimus Sapientia fasciculus, & Minerva floribus vernans, & Palladii Clypeo munitus, in quo, & Theologicæ disciplinæ dynaste pulcherrimos (eligendos flores inuenient, & divini eloquii præcones præclaros sane mirabatur declamationes, & sacra, magnaque celebranda Ecclesiæ lumina iam clarissimum Regisque Sacræ, Candidæ, Redemptricis Familiæ Parentum, & iubarum, dum florētissima Vandaliæ Provincia, diuino numini studens placere, Provinciali Capitulo congregata, illorum præcellentium virtutum Pannegyricas laudes decantat, theologicasque disputationes proponit, per quatuor dierum curricula, que attentato debent calculo numerari à die 15. mensis Februarii, usque ad idem eiusdem Annusque præfati Ordinis Murciensis Capitulium publicum arti litteriticæ pugnae stadium, ad exteros hilariter cætiens.

*Lemmata promit amor libito versanda Magistri,
Sume tibi arguens lemmata queque velis.*

SERIES,

2

SERIES, SIVE ORDO SERVANDVS IN SACRIS
 solemnitatibus, & Theologicis disputationibus pro
 Capituli celebriori plaufu.

Solemnitas primæ diei, quæ est Dominica, quin-
 tade cimaque mensis Februarij, dicatur ex cor-
 de idè debitam gratitudinem illius per tot sæcu-
 la, apparitionis semper mirabilis, qua Virgo Beatissima
 de Mercede, de Cœlo in Barchinonam descendit, ad
 nostræ Sacræ Religionis institutionem, divino consilio
 decretam, serena fronte nunciandam; & ut tanti benefi-
 cij, & revelationis debitæ Matri Virgini gratiæ referan-
 tur, præclaro oneri satisfaciet P.M.Fr. Hyacinthus Atu-
 riac nostri Hispaniarum Regis Catholici Ecclesiastes, seu
 orator; vesperè autem reget pro theologica pugna sug-
 gestum P. M. Fr. Didacus de Ibarra Magni Hispalensis
 Cœnobij Emeritus Commendator, cui propugnaturus
 aderit P. Lector Fr. Ioannes de Santolalla eiusdem Con-
 ventus Artium Cathedrę Moderator.

Secundæ diei, quæ Februarij est 16. celebritas, sa-
 cerque cultus merito venit dicandus in laudem, & glo-
 riam illius primi hominum Redemptoris imitatoris mi-
 rifici, nostrique Regalis Candidi Cœtus dignissimi Pa-
 triarchę, amantiſsimique Parentis Divi Petri Nolasco,
 cuius egregias virtutes, excelsaque merita plaudet P.
 M. Fr. Franciscus Barnuevo, iam olim pro hac Boetica
 Provincia Generalis elector; ad vespervum autem in Pa-
 læstra lubens adstabit disputationi Theologicæ præside-
 re P. Præsentatus Fr. Ioseph Montiel almi Cariuensis
 Conventus, pro meritis Præsul, cuius erit Propugnans
 P. Lector Fr. Iudeofusus Loffada, in præclaro Granatensi
 Cœnobio rationalis Philolophiæ professor.

21. Tertiæ diei, quæ est 17. Februarij, dicanda venie
solemnitas, in debitam gratulationem, & cultum illius
naturæ, simul & gratiæ miraculi Sancti Raymundi Non-
nati, Sanctæ Ecclesiæ Romane, titulo Sancti Eustachij
insigniti, amplissimi Cardinalis, & nostræ Candidæ Re-
demptricis Familiæ ornamenti, & decoris, eiusque Pan-
egyricas laudes canet P. Presentatus Fr. Petrus Ra-
bens. Post meridiem autem in litterariam descendet Pa-
lestram disputationis Theologicæ Præles P. Lector Fr.
Ludovicus de Villavicencio, iam in Sacra Scientia Iu-
bilatus, & huius Provinciæ à Secretis, cuius erit Pale-
strita P. Lector Fr. Iosèph Thamariz in Astigiensi Con-
ventu physicorum Cathedræ antecessor.

Quarta die, quæ est 18. Februarij, colitur memoria
Excellentissimorum, pariter excelsorumque Princi-
pum Marchionum de Fuentes, Comitum de Saltes, Mar-
chionumque de Peñaflor, & Gayape Provinciæ Patro-
norum, & tutelarium, quorum in illam magnificentiam,
eius nomine gratias aget, super ipsorum orando Mau-
soleo P. Lector Fr. Didacus de Zaldua in Theologia Iu-
bilatus, & Commendator Giennensis; & denique ves-
pere Theologicæ Præsidere Concertationi promptus as-
sistet P. Lector Fr. Franciscus Suarez, in Regio Grana-
tenti Cœnobio olim primariæ Sacræ Theologiæ Ca-
thedræ Moderator, nunc vero Studiorum Regens, cu-
ius erit sustentans P. Lector Fr. Gaspar de Navas, præ-
insignis Malacitani Conventus naturalis Phi-
losophiæ Cathedram tenens.

(* * *)

743
PRÆEXCELSO DOCTRINÆ,
ET VIRTUTVM CVLMINI.
SPLENDIDISSIMO ECCLESIAE SOLI, CVIVS
pulcherrimis ardentissimis radijs, & orthodoxa acce-
pere dogmata lucem, & Mahometica delira-
menta exterminium.

CHERVBICO DIVINÆ SCIENTIÆ DOCTORI, AB
ipso hominum, & Angelorum Magistro, Domino, servatore, iure
optimo, laureato; cuius Deus adeo gratum habuit studium, vt hor-
tido, theobricoloque carcere clauto, cœlestem miserit nuncium,
face illuminantem ascensu, vt barbaras Alcorami fictions
fœlici calamo confutaret.

VTVTISSIMO CAPTIVORVM PRÆMIDIO, PRO
quibus è sarrazenorum tyrannide liberandis, innumeros fere, non
tantum effudit, Paterno amore, thesauros, sed pluries etiam in
præcium obtulit libertatem propriam & vitam.

EXIMIO CHRISTIANÆ FIDEI PRÆCONI, CVIVS
igniferus, ad vsque miraculum, verba, non solum Christianorum
Impades iam extinctis, si quis fidei fecit splendescere lu-
mine, sed in fidei mentes etiam perfidias ad
veritatis lucem eduxit.

STRENO VIRGINÆ PURITATIS PRO PVGNAT-
ori, Validissimo Catholicæ Religionis Cardini.
Inlyto inquam

D. PETRO PASCHASIO

DE VALENCIA,
GRANATENSIS SEDIS VIGILANTISSIMO QVON-
dam Præsuli, Giennensis etiam amantissimo Capiti, Majori Can-
cellario Castellæ, Granatæque, in orthodoxæ fidei obsequium,
rubicunda Martyrij purpurascenti laure.

TANTO ERGO MERCEDARIÆ REDEMPTRICIS
Familia iubari, sua Bœtica Provincia, ad cœum Provinciam Con-
venta, theologica theorematum ista, ex prima Ang. P. parte de præpta,
indebitæ venerationis indicium, in gratitudinis monumentum, in
aliqualem amoris thesseram, tutanda offert, fouenda
sacrat, protegenda vouet.

BRÆXELIENSIS DOCTRINÆ

ET VIRTVTVM CVMINI

SPLENDIDISSIMO ECCLESIE SOLI CVMINI

placitum, et libere, et in omni

partibus, et in omnibus

in illa continentur.

CHERVIQVIVINE SCIENTIÆ DOCTORIAS

placitum, et in omni

partibus, et in omnibus

in illa continentur.

IN OMNIBUS VIRTUTIBUS

placitum, et in omni

partibus, et in omnibus

in illa continentur.

IN OMNIBUS VIRTUTIBUS

placitum, et in omni

partibus, et in omnibus

in illa continentur.

IN OMNIBUS VIRTUTIBUS

placitum, et in omni

partibus, et in omnibus

in illa continentur.

IN OMNIBUS VIRTUTIBUS

placitum, et in omni

partibus, et in omnibus

in illa continentur.

IN OMNIBUS VIRTUTIBUS

placitum, et in omni

partibus, et in omnibus

in illa continentur.

* PRIMVM THEOREMA. *

Vni regius Psalmista vastum id, immensum-
 que Divinę Sciētię Pelagus inspiceret,
 vertigine quasi tentatus obstupuit, ac
 summo cum timore demirans recessit, at-
 que exclamavit: *Mirabili creta est Scien-
 tia tua ex me.* Psalm. 138. Quis ergo sine fidei detrimē-
 to, scientiam esse in Deo in dubium audebit vertere?
 Hanc ex immaterialitate infert Ang. Doct. cuius ratio-
 nem esse demonstrationem efficacem propugnamus.
 Dei cognitio est cum proprietate Scientia, que etiam
 circa sua attributa invenitur, & similiter erga qual-
 cumque veritates creatas. Sciētię Deificę propriam
 quidditatem magna cum attentione considerantes, pro
 inconvenienti minime reputamus, illam per modum fa-
 cultatis proximē intellectuę à natura Dei, & ab actua-
 li intellectione ratione ratiocinata distingui. Datur in
 Deo principium proximum virtuale intellectuonis
 essentialis, sicut, & potentia realis proximi-
 mē intellectuā.

* SECVNDVM THEOREMA. *

In ordine ad intellectiōem saluatur in Deo formalitas speciei, sed in intellectu eius ratio habitus minime inuenitur. Primarium Divini intellectus obiectum non est ens vt analogicè commune creato, & increato enti, sed tantum ens in creatum, Rationem motiui obtinet sola Divina essentia, vt distincta à relationibus, & absolutis proprietatibus, & eodem modo inspecta, rationem formalis terminatiui sortitur. Deus cognoscit creaturas possibles in se ipso, vt in obiecto, & causa prius cognita; illiusque cognitio immediata, tam motiue, quam terminatiue creaturarum in se ipsis impossibilis à nobis iudicatur.

TER-

* TERTIVM THEOREMA. *

4

Clara Dei visio, quę ratione splendoris omnes fi-
 gura dei umbras dissipat, & ignorantię tenebras ex-
 pellit, merities appellatur: vnde Sponsa in Canticis:
Indica mihi quem diligit anima mea, vbi pascas, vbi cubes
in meridie? Hic nec tuta mansio, nec plena refectio, nec
 clarallus; in umbra fidei viuo, ad lucem eterne glorię
 ambeo, & ideo indica mihi, vbi cubes in meridie? Si
 ergo Sponsum in meridie videre, est Deum intueri cla-
 re, possibilis visio Dei prout in se; ita est, aiebat Isaias
 33. *Regem in decoro suo videbunt oculi eius: Deus ita vi-*
sus continetur sub obiecto specificatio nostri intel-
lectus, tam motiuo, quam terminatio, non vero sub
naturali, nec specificat nostrum intellectum secundum
ultimam illius differentiam. bene tamen secun-
dum rationem Angelico, & humano in-
tellectui communem.

QVAR-

211
* QUARTUM THEOREMA. *

Nihil in visione beata intervenit impressa, & creata species; talem enim secum affert repugnantiam; ut quamvis suo Divino absoluto posse utatur ipse Deus, impossibilis reputatur talis species quiddamque Deum representans; id ipsumque affirmamus de verbo creato, seu specie expressa. Lumen glorię est totalis proxima virtus agendi in visionem Beatificam, quę implicat elici à creato intellectu absque aliqua forma illum ad eam elevante; præter quam in natura rationali debemus admittere principium radicale super naturale ad elicientiam talis visionis, quod de facto est gratia habitualis; in absentia tamen illius donum radicale super naturale necessarium est, ita ut sine illa nec de potentia absoluta possit visio produci.

5

* QUINTVM THEOREMA. *

STando tam in principijs fidei, quam luminis naturalis, negari non potest esse in Deo voluntatem, colligitur ex varijs scripturæ locis, in quibus passim voluntas Deo attribuitur, ad Rom. 12. *Ut probetis, quæ sit voluntas Dei.* Et pluribus Concilijs contra Monothelitas definitum fuit, in Christo duplicem esse voluntatem, humanam scilicet, & Divinam. Huius Divinæ voluntatis obiectum, tam motivum, quam terminativum in sola bonitate Divinæ essentia, prout virtualiter distinguitur ab alijs prædicatis, consistere asseveramus. In Deo datur voluntas per modum potentia. Liberum Divinæ voluntatis decretum, non in denominatione extrinseca, neque in respectu rationis ad creaturas, sed solum in terminatione defectibili salvatur. Deus in tempore nequit incipere velle, nec à libera volitione desistere.

B

SEX-

* * SEXTVM THEOREMA * *

Rex poenitens, quasi introspiceret philosophos al-
ferentes: nihil esse in mundo præter res corpo-
reas; vt huic amentie occurreret, arripuit zitharam, &
eandem manu sua percutiens suavi, dulcisonaque voce de-
cantare incepit: *Qui facit Angelos suos Spiritus*: Psalm.
103. Ex quo constat: supremum vtriusque machinæ
opificem, & authorem, pure spirituales naturam, An-
gelicam nempe, formasse, cuius individua sunt omnino
expertes materiæ corporeæ. Materia vero pure spiri-
tualis ex qua, vt comparte aliqua creatura componatur,
impossibilis est. Angelus inferior non potest superio-
rem comprehendere; neuter istorum valet, solo natu-
rali lumine, evidenter cognoscere Incarnationis Myste-
rium: Angelus ad propriæ substantiæ cognitionem non
 eget Verbo, seu specie expressa distincta à propria
 substantia. In primo creationis instanti
 nequiuit peccare.

*Pro prima die Capituli Prouincialis Florentissimæ Vandalicæ
 Eparchiæ Sacratæ, Regiæ, Militarisque Ordinis Beatissimæ Ma-
 riæ Virginis de Mercede Captiuorum Redemptricis, Theologi-
 cæ hæc tueretur theorematæ P. Lector Fr. Ioannes de Santola-
 lla, Protectioni iunxit P. M. Fr. Didaci de Ibarra Magni
 Hispalensis Conuentus Commendatoris Emeriti.*

*Die 15. Februarij. Anno
 Dñi. 1693.*

Adstante Rmo. P. N. M. Generali.

NOBILITATIS NATVRÆ

CLARISSIMO STEMMATI.

Rutilantiori comitum vrgelensium coronæ.
PVLCHERRIMO, E MYSTICA FOECVNDISSIMA
vite, feliciter pullulato Palmiti.

DIVINÆ GRATIÆ MIRIFICO FOETVI, QVEM EX
atris vitiorum moribus, ex horribilis, syluosisque peccatorum
lucis, Dominus ad Religiosę perfectionis culmen euexit, cum
de leonum cubilibus, de pardorumque montibus euocauit, ad
Mercedarij libani de albationem, vt triplicem (interprete V.
Beda) animę lucraretur profectum, cogitationis videlicet, lo-
quutionis, & operis; quem Deus denique ad martyrij Regiam
benigniter exaltauit Coronam; vt ei adaptari merito possit,
quod Cant. cap. 4. Ioannes Carmelitanus scribit, ex magni mē-
te Hieronimi: *Coronā de persecutione recipis, dū in Libano vueni,*
monium vbi fere habitāt aduersus patiens incurfus. Celebrat mo-
Christianę Religionis trophæo, infidelitatis, tyrannidis,
mortis clarissimo vindici.

PRÆCLARO IGITVR, INTER EGREGIOS, MARTYRI

D. PETRO ARMĒGAUDO,

CATHALONIÆ TOTIVS LVMINARI SUPREMO,
imō, & totius Hispaniæ clarissimo lumini, qui primi Redemp-
toris ad instar, pro Captiuorum liberatione, se ipsum sponte
in seruitutem devinxit; quem rabida saracenorum impietas,
lune as collum interemisset suspensum, nisi Augustissima Cę-
lorum Regina, per quatuor integras laces, materno
benignissimo amplexu, tormenti, & mortis
seuasset victorem.

HVIC ERGO INVICTISSIMO CHRISTI AHTIE
tæ, sua Vandalicę Redemptrix Provincia, Provincialibus Cong-
regata Comitiji, Theologica isthęc theorerata, ex Angeli-
ci P. prima secundę dedueta, submitte sacrat,
denotē offert. hilaris libat.

THE
 UNIVERSITY OF
 THE STATE OF NEW YORK
 LIBRARY

* PRIMUM THEOREMA. *

*Mnes sitientes venite ad aquas, &c. quare appen-
ditis argentum non in panibus. & laborem ves-
trum nō in saturitate?* Ait sacer text. *Isaie 55.*
vbi. clare nobis demonstrat. beatitudinem
obiectiuam. supernam illam foelicitatē. que

creaturę rationalis appetitum satiat, consistere nequire
in divitijs, fama, aut in quocunque alio creato, vel crea-
bili bono; sed in Deo quidditatiue cognito sitā esse. Eius
constitutivum ita ingredi debent omnia, que formaliter
sunt in Deo, nunc absoluta, nunc relativa sunt, quod si
per impossibile videretur vt vnus, & Personarum trini-
tas latret, addant, vel non relationes ad essentiam re-
latiuas perfectiones, hominis obiectiua beatitudo non
subsisteret. Obiecti beatificantis formalis adeptio, qua
beati formaliter nuncupamur, essentialiter, & quiddita-
tiue non consistit in actibus intellectiuar, & volitiue po-
tentie, nec in actu voluntatis in recto, sed in solo actu in-
tellectus salvatur. Formalis beatitudo ita exigit ab in-
trinfecis beati procedere, vt nec defacto, nec de posse
Dei absoluto creatura possit per increatam intellectu-
nem beari. Beatorum voluntas taliter fertur in Deū di-
ligendum, quod eorum amor est necessarius tam quoad
specificationem, quā quoad exercitium. Beatos esse im-
peccabiles ab intrinseco ex beatitudinis natura affirma-
mus, quorū impeccabilitatis sufficiens causa est beatifi-
ca visio; quo circa amore per impossibile in voluntate nō
subsequuto, vi solius visionis impeccabiles extitissent.
Visio beatifica, tam vt visio, quā vt beatitudo, est ex pro-
pria natura incorruptibilis, siue respectu causę primę,
siue respectu causę secundę.

* * SECUNDVM THEOREMA. * *

FActi sunt abominabiles sicut ea, qua dilexerunt. Hęc sacra Pagina testatur, Ossee, cap. 9. quę verba manifeste declarant, humanorum actuum moralitatę, eis formaliter convenire per respectum ad obiectum regulatum regulis morum. Eiusmodi respectum non esse rationis, sed realem, non prædicamentalem; sed transcendentalę, dicimus. Ad actuum humanorum moralitatę non vt formalis ratio, sed vt fundamentum duntaxat, libertatem exigij, pro comperto habemus. Actuum humanorum moralitatis duas regulas assignant Thomistę; aliam radicalem, & aliam proximam. Prima est lex eterna in mente Divina existens. Secunda est dictamen rationis, prout est legis eternę participatio. Et si ad bonitatem moralem, quę prima species est in genere moris, requiratur collectio omnium eorum, quę illi secundum rectam rationem sunt debita, tamen in eiusmodi collectione consistere nequit, nec in aliquo rationis, nec in extrinseca denominatione, sed in transcendentali relatione ad obiectum morum regulis consonum consistit. Specifica, & prima moralium actuum bonitas, vel malitia provenit ab obiecto tanquam a causa formali extrinseca, & immediata; cum quo tamen recte cohæret, eiusmodi actus moraliter consideratos bonitatem, & malitiam ex circumstantijs accipere. Dari actum aliquem, qui in indivi duo consideratus moraliter, & cum omnibus circumstantijs determinata bonitate, vel malitia non gaudeat, sed ad utrumque potius indifferens sit, contradictionem implicare tuemur.

* * *

TER-

* TERTIVM THEOREMA. *

7

Per unum hominem peccatum intravit in mundum, & per peccatum mors; & ita in omnes homines mors pertransiit, in quo omnes peccaverunt. Ait Ap. ad Rom. 5. quibus verbis nobis declarat, indubitata fide tenendum esse, parvulos ex Adamo descendentes, nō solum peccati pœnā, sed etiam culpam, & peccatū contrahere. Originale peccatum esse dicimus parvulis voluntarium voluntate Adę, vt naturę capitis, & totius posteritatis radicis ram in esse physico, quam in esse morali; hocque voluntariū sufficit, vt peccatum originale inde subsequutum sit verum peccatum, veraque macula eos filios irę constituens, obnoxiosque eterno supplicio. Primū Adę peccatū fuit causa traductionis culpę originalis, non quia tale, sed quia primum; quo circa, si quodvis aliud prius commisisset, totam humanā infecisset naturam. Subiectum immediate receptivum peccati originalis secundū culpę essentialē rationem inspecti, est animas in eius vero potentij mediate, & ratione essentiali, & proprietatū ab illa procedentium, subiectatur. Formalem rationem peccati originalis constitutivam esse privationem iustitię originalis, voluntariam nobis ex vi peccati Adami, nō vt tollit omnes eius essentialē, sed vt aufert precipue ipsius effectum primarium, communem tali iustitię, & gratię sanctificanti, qui est sanctificare, & rectificare animā in ordine ad Deum, vt quid D. Th. menti, & doctrinę conformius iudicamus. Originalis culpę sub ratione offensę Dei attempta gravitas, potest vtraque pœna, damni, scilicet, & sensus absque vlla iniustitia puniri; & si defacto parvuli cum solo originali peccato ex hac vita migrantes tantū pœna damni puniantur.

QVAR.

* QUARTVM THEOREMA. *

Attendite ad me popule meus, & Tribus mea me audit, & quia lex à me exiit. Hęc Sacra Pagina Iſaię 51. quibus inſiſte nobis declarat: Deũ ſupremũ eſſe legiſtatorẽ, cuius abſolutũ eſt ſuper omnes dominũ. Lex quãtũ ad ſubſtantiã in aũ intellectus conſiſtit, & ſi preſuppoſitiue, & de connotato volũtatis actum importet. Legiſ promulgatio nõ eſt eſſentia, aut ratio formalis illius, ſed dumtaxat conditio neceſſario requiſita, vt actua liter obliget ſibi ſubditos. Diuine Sapiẽtię ratione exiſtentem in Deo ab æterno, ſecundũ quod eſt directiua omnium actuum, omniumque motionum omnium creaturarũ in ordine ad bonum commune totius vniuerſi, eſſe verã, & propriam legem, inter alias præcipuam, imo aliarum omnium fontem, & exemplar, fatemur. Lex naturalis pati non poteſt aliã mutationem impropriam, ſiue ex parte materię, nec per aliquam poteſtatem ſiue humanã, ſiue diuinam poteſt in illa diſpenſari proprie, videlicet relaxando obligationem immutata materia præcepti, bene tãmen improprie, mutando nempe materiã ex qua proxime legiſ obligatio oriẽtur, nunquam poteſt abrogari, nec illi vnquam derogari, & licet locum poſſit habere in illa ſimplex interpretatio, epiſtola illam habere nequit. Et ſi leges humanę neceſſario ad culpam mortalem nõ obligent, ſed ad ſolam veniale obſtringi queant, nihilominus poſſunt ad illam obligare, dummodo ſit in materia graui, & legiſtator intendat ſub mortali obligare, materię grauitate ſuppoſita; ſecus vero ſi aliter contingat. Princeps, ſeu legiſtator ſuis legibus ſubditur, quoad poteſtatem directiuam, minime vero quoad vim coactiuam ſeu coerciuam.

QVIN-

* QUINTUM THEOREMA. *

Gratia per Iesum Christum facta est, & omnes de plenitudine eius accepimus. Profert Ioan. cap. i. ubi clare nos docet: hominem à Deo supernaturali gratia exornari, quia proportionatus existat, ad operandum erga ipsum Auctorem supernaturalem. Homo lapsus ex proprijs viribus, & absque speciali gratia non potest potentia morali, & expedite cognoscere omnes veritates naturales, siue practicas, siue speculatiuas collectiue sumptas; bene tamen cognoscere valet omnes naturales veritates speculatiuas diuisione acceptas. Homo lapsus concursu sibi ex vi creationis debito, opus aliquod honestum ordinis naturalis efficere potest, tam potentia antecedenti, quam consequenti, tam physice, quam moraliter expedite, & absque vilo obice; cum quo tamé recte compatitur in eiusmodi nature lapsæ statu ex suis viribus vincere non posse quamlibet grauem tentationem; sicut nec operari opus difficile, ac arduum. Habitualement sanctificantem gratiam esse participationem physicam naturæ diuinæ formaliter, & reduplicatiue vt infinita est, habetque totam essendi plenitudinem, vt verius tuemur. Habitualis gratia, ita se sola filium Dei adoptiuum adæquate constituit, vt contradictionem implicet, filiationem adoptiuam sine illa saluari. Habitualement gratiam realiter non identificari cum charitate, sed potius ab illa realiter distingui, cum A.M. proconcepto habemus. Gratia sanctificans proprie non est creata, nec concreata, sed de potentia obedièntiali anime educata. Licet homo iustus habere possit probabilem, & iusturalem cognitionem, certitudinem ve de sua gratia, & iustitia; nihilominus privilegio, & speciali fauore secludo, non est possibilis propriæ iustitiæ certitudo moralis omnem formidinem excludens, similisque ei, quæ huic propositioni Granata est, assentimur.

SEX-

* SEXTVM THEOREMA, *

D*Anobis Domine auxilium de tribulatione.* Hæc Regius
 Vars. Psalm. 59. vbi Catholica Fide docemur,
 dari, & esse simpliciter necessaria, ante, & post lapsum
 diuinæ gratiæ auxilia à Deo gratis collata, vt valeat ho-
 mo, & eliciat opera ad animæ salutem cōducentia. Diui-
 nę gratiæ auxilium aliud est sufficiens, & aliud efficax. Il-
 lud est, quod præstat posse, seu sufficiētiam ad supernaru
 raliter operandū. Istud vero est, quod ad ipsum bene ope-
 rari determinat in actu secundo. Vt creatura in tempore
 operetur secundum diuinæ voluntatis concilium, præter
 auxilium sufficiens omnibus ex vi creationis debitū, re-
 quiritur auxilium efficax, seu physica prædeterminatio,
 qua prædeterminetur, & præmoueatur à Deo. Huius phy-
 sicę prædeterminationis necessitatem inferimus, tum ex
 eo, quod Deus causam secundam ad operandū applicat,
 & ad agendum mouet; tum etiam ex conceptu sub ordi-
 nationis causæ secundæ ad primam. An autem hæc phy-
 sica prædeterminatio, qua causæ secundæ à Deo mouetur,
 & prædeterminantur vt in actu secundo operationē ali-
 quam supernaturalem eliciant, taliter eas determinet, vt
 earum tollat libertatē, an ve cum illa concordari queat?
 valde celebris controuersia est inter Thæologos. Nos t.
 men A. N. D. vestigia sectantes, affirmamus, tam longe ab
 esse eiusmodi prædeterminationem libertatem causarū
 secundarum lædere, quin potius agens liberum creatū,
 vt libere agat debere nō à se, sed à Deo prædeterminari.
 Vnde ad creatam libertatem salvandā, recursum ad scien-
 tiam mediam necessarium non esse iudicamus. Cum que
 in omnibus infallibiliter operationē inferat, propter in-
 fallibilem connexionem cum illa æqualis efficacitę esse in
 omnibus, pro viribus propugnamus.

SEP.

* SEPTIMUM THEOREMA. *

Si fuerint peccata vestra sicut coccinum, quasi nix de alba buntur, & si fuerint rubra quasi vermiculus velut lana alba erunt. Ait Sacra Pagina Isaïæ 1. quæ verba evidētet de clarant, in impij iustificatione nō tegi, sed vere, & proprie deleri peccata. Impij iustificatio non fit per Dei, vel Christi iustitiam nobis extrinsece imputatā, sed per realem, & internam quamdam iustitiā, qua ab omnibus peccatorū sordibus emundamur. Nostræ iustificationis causa formalis, & adæquata, non est sola gratia habitualis; quo circa posita habituali gratia in essentia animæ, & alijs virtutibus præcisis homo, nec foret, nec diceretur formaliter iustus. Si autem quis indagare intēdat, cui ratio causæ formalis, & adæquatæ nostræ iustificationis competat? Respondemus, omnibus habitibus infusis, nēpe gratiæ habituali, virtutibusque supernaturalibus nō solum theologicis, sed etiam moralibus, & supernaturalibus donis quatenus rectum ordinem immediate tam in anima, quam in eius potentijs constituunt. Homo, etiam per Dei extraordinariam potentiam, iustificari non valet, nec perfecta, & completa, nec imperfecta, & incompleta iustificatione per externum Dei fauorem. Gratia habitualis ita incomponibilis est cum peccati læthalis macula, quod etiam divino posse inspecto, in eodem subiecto, & pro eodem instanti compati nequeunt. Contritio, vt dispositio vltima est ad gratiam iustificantem non est elicitive ab illa, sed ab auxilio à gratia realiter distincto; formatiue autem est ab ipsa habituali gratia. Fides, quam ad adultæ iustificationem requiri dicimus, nō est fiducia, qua credimus, seu confidimus, peccata nostra esse nobis remissa.

C

OCTA-

* OCTAVVM THEOREMA. *

Beneficentię, & communioris nolite obliſci: talibus enim
 hoſtjs promeretur Deus. Hęc ad Hębreos 13. ſcribit
 Apoſt. quibus nobis oſtendit: hominem, divino oppu-
 lante favore, aliquid de condigno apud Deum mereri.
 Vt aliquis actus meritorius euadat, debet eſſe moraliter
 bonus, & liber, nō ſolum libertate imperfecta, & inchoa-
 ra, ſed perfecta, & completa in ſuper elici debet à ſubiec-
 to exiſtente in gratia, & in viatoris ſtatu poſito. Cū ope-
 ra noſtrator, tantisque titulis Deo ſint debita, aliqua
 ordinatio divina eorum ad præmium eſt neceſſaria, vt
 meritoria de condigno dici poſſint; cuiusmodi tamen di-
 vina ordinatio in pacto, vel Dei promiſſione conſiſtens,
 non ita ad meritum eſt exacta, vt noſtris operibus det
 dignitatem, & valorem vitę eterne præmio æqualem;
 ſed dumtaxat, vt meriti retributionis in Deum obliga-
 tionem inducat.

Pro ſecunda die Capituli Provincialis, adſtabit propugnans
Fr. Ildeſonſus Loſſada Regij Illiberitani Cœnobij Rationalis
Philoſophiæ moderator, feliciter auſpicante P. Preſentato
Fr. Iosepho Montiel Carifiſienſis Conuentus meritiſſimi
Preſulis. Die 16. menſis Februarij.
Anno Domini 1693.

Adſtante, & fauſto numine protegente R. mo P.
 N. M. Generali.

FVLGENTISSIMO PVKITATIS SPECVLO, IN QVO
naturæ, simul, & gratiæ certatim dona resplendent.

MAGNIFICO DIVINÆ OMNIPOTENTIÆ POR-
tento, in quo Dominus, quibus Apostolorum Principis ex-
cellentia (Episcopo teste Maximo) clariori luce splen-
descit, pluries iteravit magnalia.

PRÆTIOSISSIMÆ CANDIDÆ REDEMPTRICIS FA-
milie Gemme, cuius perlucidis Virginitatis Cádoribus, abie-
ctissimæ humilitatis exemplis, charitatis ardentissimæ signis,
omniumque virtutum decore, foeliciter ornatur ad laudem.

Tutissimo Barchinonensium Asylò. Optimæ Navi-
gantium Patronæ, Advocatæ, ductrici.

FOELICISSIMÆ IGITUR CHRISTI SPONSÆ

S MARIAE DE SOCORS,

NON MINVS SANGVINIS CLARITVDINE COLEN-
dissimæ, quam vitæ sanctimonia mirabili, cui Dominus am-
plissimum ad eò concessit, super maris vndas, dominium, vt
calcabiles, terræ ad instar, tota mirante natura, continuo ex-
periretur miraculo; cuius virginis corpori vita fuucto, ita
marini gurgites obediere, (Barchinona obstupescente vni-
uers.) vt cum fluctus, in str. montium, intum. scentes, civita-
tis iam moenia altitudine superarent, mortisque minarent
domos, & ciues, sacro adveniente corpulculo, ad
præfixum terminum resiliere.

HVIC ERGO PRÆCELLENTI VIRTVTVM SVMMÆ,
à foelicis, amabilisque cunctis memoriæ Ecclesiæ Pontifice
Summo, Innocentio Vndecimo huius nominis sanctorum fas-
tis adscriptæ, sui Vandalica Redemptrix Eparchia, ad Pro-
vincialem adunata Capitulum, theologica hæc theoremata,
ex Angelici P. secunda secunde deprompta, cordici-
tus sacrat, & reuerenter offert.

FALGENTISSIMO PARITATIS SPECIO O INOVO
nam animal, & gratia certam deum respiciunt.

MACHINICO DIVINA DAMNATIONE FOR-
titer in quo Dominus pulchre se habet in Prospice
collecta (hispitopo et in Maxima) in unum incipit
dicitur pariter in unum respiciunt.

PRUDENTISSIME CANDIDISSIMO FACIS FA-
mularum in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt

in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt

in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt

in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt

in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt

in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt

in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt

in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt

in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt

in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt

in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt
in unum respiciunt in unum respiciunt in unum respiciunt

* PRIMVM THEOREMA. *

Hides virtus theologica, quæ (elucidante A-
postolo) est *sperandarum substantia rerum*
argumentum non apparentium, solum Deum
habet pro obiecto primario terminatio;
alia vero extra Deum, tantum sunt eius
terminativum secundarium; adæquatnm
autem eius obiectum *quod non est Deitas*, aut Divina
natura seorsim ab attributis, nec vnum attributum sine
alio, sed est Deus ipse secundum omne divinum prædi-
catum requisitum ad completam eius physicam consti-
tutionem; motivum tamen formale, seu obiectum for-
male *quo fidei*, est veritas divina, ingrediente etiam de
formali, & non solum præsuppositivè, summa Dei sa-
pientia, qua non potest falli; ita vt ex veritate prima in
cognoscendo, & ex veritate prima indicendo motivum
formale; tam habitus fidei, quam cuiuscumque eius
proprius actus coalescat. Non posse supernaturalem fi-
dem assensum falsum præbere, vt certum iudicamus; cõ-
possibilemque esse cum evidentia attestationis, vt con-
formius ad Divi Thomæ mentem tuemur. Actus fidei
essentialiter expellit ab eodem intellectu, respectu eius-
dem obiecti actum scientificum; idemque philosopha-
mus de habitibus ad invicem comparatis; esto actus
scientiæ vialiter, imperfecteque subiectum afficiens,
cum habitu fidei supernaturalis
compari possit.

* SECUNDVM THEOREMA. *

Supernaturali fidei, spes accedit infusa, ab omnibus Catholicis inter theologales enumerata virtutes; que pro obiecto formali primario quod solum Deum, ut connerat sui consequitionem, quæ media visione beatifica fit, sibi arrogat; secundario tamen ad bona creata, siue naturalia, siue supernaturalia, ad supernaturalem beatitudinem quomodolibet conducentia, se extendit; eius autem adequatum formale motivum, seu formalis ratio *sub qua*, est omnipotentia Divina auxilians, vi cuius vincuntur difficultates, & beatitudinis obiectum redditur sperabile. A beatis, & comprehensoribus habitum spei relegamus; cuius actum vitari non posse, pro comperto habemus. Ad actus spei elicitionem, non est sufficiens cognitio de mera possibilitate boni, nec possibilitas cognita boni, coniuncta cum carentia cognitionis de non futuritione boni, ad actum veræ spei regulandum sufficiens est; sed necessario requiritur ad spei actum carentia iudicij, de non futuritione boni, & cognitio iudicatiua salutem positivæ futuram repræsentans, non quidem, quæ sit directa fidei de absoluta futuritione in re beatitudinis.

(*)

TER-

* TERTIVM THEOREMA. *

Charitas supernaturalis animę decor, & pulchritudo, licet cœteris virtutibus generatione sit vltima, ordine tamen dignitatis, & perfectionis primam merito sedem occupat; quia necdum in æstimatione morali, sed in physica perfectione supernaturalis habitum fidei, speique theologicę habitum, longo intervallo præcellit, Apostolo, epist. 1. ad Corinth. 13. cap. vocitante: *Maiores autem horum est Charitas.* Habitum charitatis superorę defacto nobis infundi, veritas est stabilita de fide: vnde nostris actibus, siue naturales, siue supernaturales existant, non acquiri defacto tuemur; immo id possibile non esse affirmamus. Charitatis habitus obtinet rationem verę amicitię superorę, inter Deum, & homines quos exornat; quapropter huic præcellenti virtuti definitionem verę amicitię adaptamus, quę talis extat apud Doctores: *Amor benevolentię mutuis, non latens, fundatus in communicatione bonorum.* Amicitiam, quę ordinis sit naturalis, veręque, & rigorosę amicitię conceptum obtineat, inter Deum, & homines non admittimus. Actus charitatis superorę, quantumvis sæpe eliciantur, nullum, vel naturalem, vel supernaturalem habitum generant; immo nec effectiue physice causant charitatis supernaturalis augmentum.

QUARTVM THEOREMA.

Ad diligendum amicabilem proximum propter
 supernaturalem bonitatem illum orientem, alia
 virtus moralis à supernaturali charitate distincta, nul-
 latenus est necessaria: vnde talis amicabile proximi
 amor, à supernaturali elicitur charitate; non ita, vt par-
 tialem cum voluntate præbeat concursum; cum sit adæ-
 quata, virtus proxima agendi respectu cuiusvis actus su-
 pernaturalis charitatis; sed ita vt adæquata causa illum
 eliciens, consuetur ex habitu, & voluntate.

*Pro eorū die Capituli Prouincialis hæc adert Theoremata
 propugnaturus P. Lector Fr. Ioseph Thamariz, in almo Asti-
 giensi Cœnobio naturalis Philosophiæ professor, sub præsidio
 P. Lectoris Fr. Ludouici de Villanencio, in Sacra iam Theo-
 logia Iubilati, & huius Bæticę Prouincię Secretary.*

*Die 17. mensis Februarij. Anno
 Domini 1693.*

Adstante Rmo. P. N. M. Generali.

SACRARVM LITTERARVM FOECUNDISSIMO ÆRARIO.

VBERRIMO, PARITER, ET CLARISSIMO OMNIGERÆ sapientiæ fonti, cuius limpidissimis limphis, amœna, latissimaque candidæ Mariæ Redemptricis Familiæ Prata foeliciter irrigantur, è cuius vberi doctinarum copia innumeros fere riuulos proficere, cun&i demirantur, & plaudunt.

MERCEDARIICANDIDI FIRMAMENTI BENEFICENTISSIMO solis, uis splendescitibus radijs, omnes inferiores locatæ in eo Planetæ, foeliciter lucefcunt, & ardent; cuius Paternus erga ftoi subditos amor, benignitatem ad eò ardenti zelo commiscet, rectitudinem lenitate, vt in eius, fausto omine, à cunctis conclamato regimint (vtinam metiretur a ternitate) iustitiam, pleno ore, deosculasse foeliciter pacem, hilariter gratulentur, & plaudant,

VIGILANTISSIMO SIMVL, AMANTISSIMOQVE PARENTI; oculatissimo vniuersi Nolaticani gregis Pastori, Moderatori, duci, cuius ad Religiofæ obseruantæ culturam, indefessus continuò zelus, ouibus sermone, & opere præeundo, planam facè viam demonstrat. Sed quo digredior? En iam præinsignis viri, præclaro nomine summam.

R. MO P N. M. Fr. IOANNI
ANTONIO DE VELASCO,

CVIVS PRVDENTIAM, ÆQVITATEM, RECTITVDINEM, obseruantiam Hispaniæ nouæ foelicis apud Indos Prouinciæ, dignissimum amplixintes Progeneralem, admiratione pariter, & gratitudine celebrant; quem Religiofissimi Prouinci Castellæ venerata est meritissimum Prouinciatem; cuius dotum denique foelicissimum cumulum vniuersa demirata Religio, in suum amplissimum Generalem Magistrum, æqua filiorum læritia, diuino inspirare numine, destinauit, què Baronem de Algar, & Dominum de Escalas Valentis Regnum agnoscit; quem denique Catholicus Hispaniarum Monarcha in suo Regali confessu, pro immaculata Deiparæ conceptione tuenda,

Regium assignauit Theologum.

TANTO IGITVR AMANTISSIMO PARENTI, SUA OBSEQVENTISSIMA filia, Bætica Prouincia, cœui Prouinciali Conuenta, Theologica theoremata isthæc, ex 3. Ang. P. parte desumpta.
ad pedes prouolua S. L. O

THE HISTORY OF THE KINGDOM OF GREAT BRITAIN

IN SEVERAL VOLUMES. BY SAMUEL JOHNSON.

THE FIRST VOLUME. CONTAINING THE HISTORY FROM THE EARLIEST TO THE END OF THE SEVENTEENTH CENTURY.

LONDON: Printed and Sold by J. BARNARD, at the Crown and Anchor, in St. Dunstons Church-yard; and by J. HODGKINS, at the Golden Square, in Pall-mall; and by J. JOHNSON, at the Strand, in 1787.

THE SECOND VOLUME. CONTAINING THE HISTORY FROM THE BEGINNING OF THE EIGHTEENTH CENTURY TO THE END OF THE SEVENTEENTH CENTURY.

LONDON: Printed and Sold by J. BARNARD, at the Crown and Anchor, in St. Dunstons Church-yard; and by J. HODGKINS, at the Golden Square, in Pall-mall; and by J. JOHNSON, at the Strand, in 1787.

THE THIRD VOLUME. CONTAINING THE HISTORY FROM THE BEGINNING OF THE EIGHTEENTH CENTURY TO THE END OF THE SEVENTEENTH CENTURY.

LONDON: Printed and Sold by J. BARNARD, at the Crown and Anchor, in St. Dunstons Church-yard; and by J. HODGKINS, at the Golden Square, in Pall-mall; and by J. JOHNSON, at the Strand, in 1787.

THE FOURTH VOLUME. CONTAINING THE HISTORY FROM THE BEGINNING OF THE EIGHTEENTH CENTURY TO THE END OF THE SEVENTEENTH CENTURY.

LONDON: Printed and Sold by J. BARNARD, at the Crown and Anchor, in St. Dunstons Church-yard; and by J. HODGKINS, at the Golden Square, in Pall-mall; and by J. JOHNSON, at the Strand, in 1787.

*

PRIMUM THEOREMA.

*

12

Agnum pietatis Sacramentum, quod manifestatum est in carne, iustificatum est in spiritu, apparuit Angelis, predicatum est gentibus, creditum est in mundo. Hęc electionis sacratissimum Vas, cap. 3. epist. 1. ad Thimot. de

ineffabilis Divinæ Incarnationis loquens Mysterioro, dulciter scribebat, manifestè nobis ostendens, mysterij huius possibilitatem, iam existentia probari; licet autem sacratissima Divini Verbi Incarnatio (quod nomen humanitatis, & divinitatis indissolubilem nexum in vna Christi Persona formaliter, & expressè significat) simpliciter possibilis sit, non tamen humana, vel Angelica mens, quantumvis volatum extollant, si naturali lumini fidant, poterunt vllatenus pervenire ad huiusmodi possibilitatem naturaliter demonstrandam; immo nec Incarnationis reuelatione supposita, poterit intellectus creatus, naturali lumini nitens, ad illius claræ cognitionis fastigium extolli. Divini Verbi Incarnatio fuit proprie Deo conveniens, vt modo perfectiori possibili suam infinitam bonitatem in creaturas effunderet; fuit etiam conveniens incarnationi naturæ humanæ, & salutifera toti orbi. Deus, nec physice; nec moraliter extitit necessitatus ad incarnandum, potuit immò per aliud medium nos à peccato expiare. Divinum Verbum carnem assumens, nec novitatem,

nec mutationem fuit
passum

* * * * *

SECVN-

* SECUNDVM THEOREMA. *

Incarnationem Divini Verbi convenienti tempore fuisse factam, & Pauli verba demonstrant, ad Galat. cap. 4. & rationes Præcept. Angelici suadent; quarum si maturitatem perpendas, & secundam Sanctissimæ Trinitatis Personam convenientius fuisse incarnari, & humanam potius, quam Angelicam naturam assumere, nõ dubitabis fateri. Divini Verbi Incarnatio sub nulla ratione fuit Deo necessaria absolute, sed ex suppositione dumtaxat, quod pro hominum peccatis condignam sibi satisfactionem decreuerit exhiberi. Ex quo nobiscum deduces; & nullam puram creaturam quantalibet gratia præditam, posse Deo, pro alieno, vel proprio peccato condignam satisfactionem offerre, & Divinum Verbum, in hac decretorum serie, nullatenus ad incarnandum venisse, primi hominis non existente peccato. Christus Dominus, non condignam, & sufficientem tantummodo, sed & super abundantem satisfactionem pro hominum peccatis exhibuit; quam simpliciter fuisse infinitam in ratione satisfactionis, ex rigoreque extitisse iustitię, absque hæsitatione fatemur. Christi Domini satisfactio, non à pluribus virtutibus simul, & æqualiter fuit elicitæ, neque à virtute Religionis præcissæ, neque à iustitia legali, aut distributiua, sed à iustitia solum commutatiua. Unio humanitatis ad verbum, non fuit facta in natura, sed in persona: vnde Verbum Divinum humanam immediate non terminavit naturam ratione substantiæ absolute, sed ratione personalis, & relatiuæ.

(***)

TER-

* TERTIVM THEOREMA. *

13

Divinum Verbum humanam assumendo naturam non illius tantummodo subsistentiam, sed etiam existentiam supplevit. Christus Dominus est verè persona composita, & ex humanitate, & persona Verbi, & ex natura humana, & Divina; at huiuscemodi compositio non debet dici *huius ex his*; sed potius *huius ad hoc*. Substantialis unio, seu nexus, quo Christi Domini humanitas verbi copulatur personæ, realiter ab utroque extremo distinguitur. Formalis terminus assumptionis, siue actionis unitive humanitatis ad verbum, est illius subsistentia, ut humanitati communicata; terminus autem totalis est persona ipsa composita compositione iam dicta. Actio humanitatem assumens ad subsistentiam Divini Verbi, est adæquate distincta ab actione creante animam, & ab ea, quæ humanitatem producit. Unio, qua humanitas Christi Domini hypostaticè personæ Verbi coniungitur, ita est ineffabilis, & excellens, ut si in ratione unionis consideretur, sit omnium maxima, & perfectissima; si vero in ratione attendatur doni pretiosi in linea existens superna, à gratia superatur habituali. Humanitas Christi Domini nullatenus meruit incarnationem defacto; immo nec Dei assoluto posse consueto, potuit illam merito condigno mereri per opera illam prioritate temporis præcedentia, bene tamen eam mereri potuit de congruo, per humanissimi opera tempore ipsa incarnatione priora, secus vero per præcedentia solum prioritate naturæ.

D QUAR-

* QVARTVM THEOREMA. *

Opera elicita à Christo Domino, & subsequens ad incarnationem, respectu illius meritoria non fuerunt, adhuc merito de congruo. Antiqui Patres non poterunt incarnationem, merito de condigno mereri; si velis autem eam, quoad substantiam, & circumstantias merito de congruo meruisse; concedere non teneamus. Omnibus divinis personis simultaneam virtutem ad terminandum eandem naturam creatam, per subsistentias proprias, & relativas, cum Diuo Thoma concedimus; quod si de subsistentia interrogas absoluta, affirmatiuam dabimus responsionem. Quilibet persona divina plures naturas creatas simul potest terminare immediate. An autem casu quo contingeret ita, vnus esset tantum homo, vel plures? Vnum tantummodo fore, dicemus. Eandem responsionem accipies, si de prima interrogas assumptione; quia si tres Diuinae Personae eandem terminarent humanitatem, vnus tantum, in isto casu, homo coalescere posset. Alienam terminare posse naturam, ita vnicè personae adaptatur Diuinæ; vt creature, creabili ve, convenire non quæat. Natura quevis substantialis completa à Deo potest hypostatice assumi, non tamen propria subsistentia retenta. Rationalis anima, etiam à corpore separata, à Deo assumptibilis est in vnitatem suppositi; repugnat autem materie primæ, quod sine forma assumatur. Verbum humanitatem assumpsit propria expertem subsistentia: vnde propositio ista: *Deus hominem assumpsit*, in rigore theologico falsa evadit.

* QUINTVM THEOREMA. *

14

Vidimus gloriam eius, gloriam quasi *Vnigeniti à Patre plenum gratiæ, & veritatis.* Hęc Domini Evangelista dilectus ad cap. 1. suę Evangelicę scribit historię; ex quibus D. Angelicus, solita ingenij viuacitate, demonstratiue deducit, quod humanitas Christi Domini, ex quo fuit assumpta à Divino Verbo, & prout in illo subsistens, non sanctitate accidentali præcisse, quam gratia præstat habitualis; sed substantiali etiam, quę confertur à gratia vnionis, formaliter exitit exornata; itavt, si per impossibile habituali gratia caret, adhuc humanitas verbo vnita, formalis perfectissimę sanctitatis decore, existeret exornata. Substantiale donum Christi Domini sacratissimam humanitatem sanctificās, est divina solum natura secundum proprium conceptū: vnde conceptus formę sanctificantis personalitati Divini Verbi, prout distinctę virtualiter à natura, convenire nullatenus potest; similiter de vnionis modo sentimus; si autem velis, illum esse formam beatificantem Christi Domini humanitatem, libentissimę concedemus. Præter substantialem gratiam vnionis, gratiam habuit Christus habitualem, non physice tanquam proprietatis ab illa, veluti à radice dimanans, sed immediate producta, & collata à Deo. Finita fuit de facto gratia habitualis in Christo, & quo ad graduum intensiorem, & quo ad essentiam; eam tamen possedit Christus de facto in intensiori gradu de lege ordinaria possibili; cum hoc tamen recte: cohæret, quod augmentum recipere valeat, absoluta Dei potentia consultata.

* SEXTVM THEOREMA *

Habitualis gratia fuit in Christo Domino necessaria; iuxta Angelicum P. vt meriti, & supernaturalium actionum constiteret connaturale principium, Debitamen inspecto absoluto posse, Christus Dominus, sine illa; & supernaturaliter operari, & mereri valuit simpliciter. In anima Christi Domini, à primo. extiterunt suæ conceptionis instanti, omnes virtutes supernaturales; & per se infusæ, illis tantummodo exceptis, quæ cum vnione hypostatica, & cum beata pugnant visione; quæ propter fedem, & spe ex theologice caruit, & ex moralibus pœnitentiæ. Virtutes morales per se acquisite, Christo Domino infusæ fuerunt, à primo suæ conceptionis exordio; non vero illas proprijs actibus comparavit. Liberalitatem, magnificentiam, iustitiam, ceteropeliam, & philorimiam in Christo fuisse concedimus; immo illarum actus, dum cum hominibus versaretur in mundo, pluries exequutum fuisse, Sacre Paginae passim testantur. Omnia Spiritus Sancti dona, à primo suæ conceptionis momento, Christi Domini animam ornauere, in qua etiam formaliter extitit gratia capitis; hæc autem equaliter non consistit in vnionis gratia, & habituali, neque in gratia vnionis in recto, & in habituali de connotato; sed in habituali gratia in recto consistit, connotante tamen, & essentialiter supponente substantialem gratiam vnionis.

* SEPTIMUM THEOREMA *

Christum Dominum intellectu creato scientię plenitudine predicto, à primo suę conceptionis instanti gaudere, immane erit negare falsius: unde non vnica tantum intellectu intelligere, ex diuina, & creata composita, omnimoda firmitate est tenendum; immo absolutam implicationem inuoluit, quod intellectus Christi creatus intelligat per cognitionem diuinam. Potius fuit Christus beata scientia, à primo suę conceptionis exordio; hac creaturas omnes cognoscit in verbo; si tamen præsentes sunt, præteritę, vel futurę, de possibilibus namquę dissimiliter est sentiendum; quia si omnes in Diuina Essentia cognosceret, illam comprehenderet, quod repugnat. Præter hanc scientiam beatam, habuit Christus naturalem, & supernaturalem scientiam infusam; per primam res omnes, quę sunt ordinis naturalis cognoscit, absquę phantasmatum famulatu; secunda autem omnia entia supernaturalia pertingit, quę sunt producti defacto, non solum cognitione quidditatiua, sed etiam comprehensiuā; immo per scientiam hanc supernaturalem infusam, omnia naturalia obiecta cognoscit; non solum secundum rationes genericas, & communes, verum etiam secundum peculiare, & indiuiduas. Futura contingentiā à Christo Domino cognoscuntur per scientiam supernaturalem infusam, non in libero Dei decreto de illorum futuritione, sed in propria illorum specie, ea immediate representantē. Humanitas Christi Domini est causa physica instrumentalis miraculorum, & gratiæ nobis collatę; respectu autem gratię antiquis Patribus prestitę, fuit Christus causa moralis.

OCTA-

* * OCTAVUM THEOREMA * *

Christus Dominus fuit ab æterno prædestinatus ad filiationem Dei naturalem, ipsaque Dei naturalis filiasio est illius prædestinationis terminus formalis, & principalis, unde Christus, in quantum homo, ita naturalis filius est Dei, ut illi adoptiva filiasio repugnet. Libarum Christi Domini arbitrium fuit, ad bonum honestum quoad speciem simpliciter necessitatum; quapropter, nulla potentia consultata, potuit peccatum patrar; sed potius impeccabilis exiit ab intrinseco, cum hac tamen impeccabilitate recte cohæret, meritum in eius operibus per positivam, & rigorosum præceptum directis (quale fuit quod habuit à Patre de morte suscipienda) non per recursum ad circumstantias, neque ad prævisionem per scientiam medianam. Meruit etiã Christus Dominus per actum charitatis scientia regulatum beata; eiusque operationibus meritorijs valorem concedimus in genere moris simpliciter, & absolute infinitum.

* * * * *

Pro quanta die Capituli Prouincialis, ingeniorum acuminibus aderit responsurus P. Lector Fr. Gaspar de Nauas; sub tutamine P. Lectoris Fr. Francisci Suarez in Regio Granatensis Cœnobio olim Primariæ Cathedræ Moderatoris Theologi, nunc vero ibidem Studiarum Regentis. Die 18. mensis Februarij. Anno à Partu Virgineæ

1693.

Coram Rmo. P. N. totius Ordinis Generali Magistro.

GRANATAE,
 EX OFFICINA REGIA
 FRANCISCI
 DE OCHOA,
 IN ANGIPORTV
 DE ABENAMAR.
 ANNO DOMINI

1693.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

DE GRONINGEN

1954